

پمفلت آموزشی اندوفتالمیت (عفونت داخل چشم)

Endophthalmitis

تهیه و تنظیم کننده:

دکتر نرگس حسن پور— فوق تخصص شبکیه

رویا سلمان پور — کارشناس ارشد پرستاری (سوپروایزر آموزش سلامت)

مرکز آموزشی درمانی نیکوکاری تبریز

تاریخ تهیه: زمستان ۱۴۰۳

<https://nikukarihosp.tbzmed.ac.ir>

در صورت جراحی و داشتن هرگونه علائم هشدار دهنده مانند درد، قرمزی، تاری دید، ترشح و تورم چشم، در اولین فرصت به پزشک معالج و یا اورژانس چشم مراجعه شود.

منابع:

1- Oiseth S, Jones L, Maza E, eds. (10 November 2022). "Endophthalmitis". The Lecturio Medical Concept Library. Retrieved 19 July 2021

2- <https://www.ao.org/eye-health/diseases/what-is-endophthalmitis> ;By Reena Mukamal;Reviewed By Kendra Denise DeAngelis, MD; Edited By David Turbert;Published Nov. 27, 2023

عوارض جانبی عدم درمان و یا تاخیر در درمان:

۷ نابینایی دائمی و غیر قابل برگشت

۷ تغییر دائمی رنگ و ظاهر چشم

دوران نقاهت بیماری چقدر طول می کشد؟

علائم درد و قرمزی ممکن است پس از چند روز شروع به بهبود کنند، اما ممکن است پس از آن همچنان مشکلات بینایی وجود داشته باشد. ممکن است هفته ها یا حتی ماه ها طول بکشد تا اندوفتالمیت به طور کامل برطرف شود ولی از فردی به فرد دیگر سرایت نمی کند.

چگونه می توان از اندوفتالمیت پیشگیری کرد؟

هنگام انجام کارهایی که می تواند به چشم آسیب برساند اره کردن چوب و ورزش های تماسی، که در این مواقع باید از عینک محافظ و وسایل ایمنی مناسب استفاده شود.

توصیه ها:

پس از جراحی چشم یا تزریق چشم جهت جلوگیری از عفونت، قطره های تجویز شده به صورت منظم مصرف شود. قبل از ریختن قطره چشمی، باید دست های خود را شست. از تماس قطره با چشم خوداری کرد.

بعد از جراحی از شستن چشم تا ۵ روز اجتناب گردد.

اندوفتالمیت چیست؟

عفونتی است که داخل چشم را تحت تاثیر قرار می دهد. در اندوفتالمیت، عفونت باکتریایی یا قارچی باعث التهاب و پاسخ سیستم ایمنی می شود. اندوفتالمیت زلالیه و زجاجیه را تحت تاثیر قرار می دهد. زلالیه مایعی است که معمولاً بین عدسی و قرنیه در جلوی چشم یافت می شود. مایع زجاجیه، یک ژل شفاف، بین لنز و شبکیه در پشت چشم قرار می گیرد.

انواع اندوفتالمیت:

الف) اگزوزن یا برون زا: زمانی اتفاق می افتد که چیزی وارد چشم شود. اگر بیمار دچار آسیب چشمی شده و یا جراحی اخیر چشمی داشته باشد ممکن است به اندوفتالمیت اگزوزن مبتلا شود.

عوامل خطر اندوفتالمیت اگزوزن عبارتند از:

- ✓ ضربه به دنبال ورزش، تصادف و یا حین کار
- ✓ تزریق داخل زجاجیه
- ✓ زخم های سوراخ شده در چشم
- ✓ اندوفتالمیت حاد (معمولاً ۳-۵ روز یا در عرض ۱ الی ۲ هفته پس از جراحی چشم ظاهر می شود)
- ✓ اندوفتالمیت مزمن (۶ هفته الی ۶ ماه بعد از جراحی چشم ظاهر می شود)
- ✓ زخم قرنیه طولانی مدت

ب) درون زا یا اندوژن: عفونت به صورت قارچ و یا باکتری در قسمت دیگری از بدن شروع می شود و از طریق خون به چشم سرایت می کند. اندوفتالمیت اندوژن کمتر از اندوفتالمیت اگزوزن شایع است و معمولاً در بیماران با ضعف سیستم ایمنی و یا بستری در بخش های داخلی، عفونی و کلیه رخ می دهد.

عوامل خطر اندوفتالمیت اندوژن عبارتند از:

- ✓ ابتلا به عفونت مزمن قبلی
- ✓ انجام عمل های جراحی در هر نقطه از بدن
- ✓ داشتن آبسه یا زخم پوستی
- ✓ داشتن عفونت ادراری

نشانه های بالینی اندوفتالمیت:

- درد افزایش یابنده در اطراف چشم
- کاهش دید
- قرمزی چشم و تورم پلک
- تجمع چرک به شکل هلالی در قاعده اتاق قدامی
- حس وجود یک جسم خارجی در چشم به مدت نسبتاً طولانی
- حساسیت به نور خورشید
- هرگونه عارضه چشمی که بعد از چهار روز بهبود نیابد
- تغییر اندازه مردمک ها
- افزایش فشار داخل چشم

تشخیص اندوفتالمیت :

- ✓ معاینه چشم توسط پزشک
- ✓ نمونه برداری از مایع داخل چشم
- ✓ سونوگرافی از چشم

درمان اندوفتالمیت:

داروهای ضد میکروبی: تجویز داروهای ضد باکتری، ضد ویروسی یا

ضد قارچی به صورت وریدی یا تزریقی در چشم.

جراحی: در برخی موارد، ممکن است نیاز به جراحی برای تخلیه چرک و مواد عفونی از داخل چشم باشد.

عمل ویتراکتومی

درمان سریع و مناسب اندوفتالمیت بسیار مهم است. در حال حاضر، در اکثر عفونت های اندوفتالمیت جهت تشخیص با یک سوزن ظریف مخصوص، نمونه کوچکی از زجاجیه برداشته می شود و سپس برای درمان عفونت، آنتی بیوتیک به مایع داخل کره چشم تزریق می شود. در صورت موثر نبودن این روش درمانی، نیاز به جراحی چشم یا ویتراکتومی در آینده وجود خواهد داشت.

ویتراکتومی شامل برداشتن ژل زجاجیه از داخل چشم با کمک جراحی است. ویتراکتومی در افراد مبتلا به اندوفتالمیت ممکن است به از بین بردن عفونت کمک کند و منجر به بهبود سریع تر چشم شود و به طور بالقوه آسیب ناشی از عفونت را محدود کند. با این حال، تاثیر ویتراکتومی بر مدیریت اندوفتالمیت نامشخص است و بستگی به شدت عفونت اولیه، میزان تأخیر در مراجعه بیمار و میزان مقاوم بودن عامل میکروبی دارد.

عوارض جانبی درمان:

عوارض احتمالی ناشی از تزریق داخل زجاجیه ای داروهای ضد عفونی شامل آسیب به قرنیه یا شبکیه است.

تزریق داخل چشمی